

LUTHER TAISTELIJANA I

Väinö Hotti

(nettikuva)

Teh. VHn

MARTTI LUTHER

10.11.1483 - 18.2.1546

Monitahoinen Luther

Luther tunnetaan uskonpuhdistajana, opettajana - ja ennen muuta TAISTELIJANA. Hänellä oli monta taistelurintamaa. Tämä kaikki vaati paljon energiaa. Hänellä oli ilmiömäinen työskentelykyky!

Tämä ominaisuus hänellä säilyy kuolemaansa asti:

*”Hedbergin kiivaus väheni iän mukana, mutta **Lutherilla ja Paavolla** (Ruotsalainen) **se iän mukana vai lisääntyi**” (Saarisalo, Erämaan vaeltaja Paavo Ruotsalainen, s.303).*

Tämä havainto voidaan myös tehdä apostoli PAAVALISTA. Hänelläkin evankeliumi säilyy terävänä loppuun asti.

”Vielä vanhuudessaan he tekevät hedelmää, ovat mehevät ja vihannat” (Ps.92:15).

Kaksinainen persoona

”Ehkei kukaan muu ihminen”, Thomas Carlyle sanoo, ”jolla on niin nöyrä ja rauhallinen mielenlaatu, ole koskaan täyttänyt maailmaa sodalla ja taistelulla” (Kares, Luther, s.162).

”uskonpuhdistajalla oli ’lempeä ja hellä sydän, täynnä myötätuntoa ja rakkautta, niin kuin jokaisen urhoollisen miehen sydän on” (167).

*”suurin karheus ja sydämellisin rakkaus **voivat asua samassa sydämessä**”* (99).

”Luther oli karhu, jolla oli karitsan sydän” (156).

VASTUSTAJAT

1. PERKELE

*”**Saatanan todellisuus** oli hänelle yhtä ilmeinen kuin Jumalan todellisuus...Siksipä hän sanoikin, että osa voittoa on siinä, että tietää, kuka tuo vastustaja kulloinkin on”* (Pinomaa, Kuka Luther todella oli, s.77).

”Kun uskonpuhdistajaa varoitettiin menemästä vihollistensa käsiin, niin hän sanoi persoonallisella tavallaan: ”Olen tuleva Wormsiin, vaikka siellä olisi yhtä monta perkelettä, kuin on tiliä katoilla” (Kares, Luther, s.165).

”Ahdistusten aikana hän joutui monta kertaa suorastaan silmästä silmään sielunvihollisen kanssa. Hän onkin itse sanonut: ”MINÄ TUNNEN PIRUN HYVIN...MINÄ OLEN SYÖNYT HÄNEN KANSSAAN MONTA VAKALLISTA SUOLAA” (Kares, Luther, s.289).

*”Jumalattomien taas en mitenkään toivo niitä (ajatuksiani) hyväksyvän, vaan minä toivon niillä ärsyttäväni heitä ja heidän jumalaansa, **perkelettä**”* (Gal.kirj. sel, s.10).

*”Älköön siis millään muotoa ristin pahennusta poistettako; niin kävisi, jos julistaisimme sitä, mitä tämän maailman ruhtinas jäsenineen halusta kuuntelisivat, nimittäin **teoista tulevaa vanhurskautta**; silloin meillä olisi **säyseä perkele**, suosiollinen maailma, leppyinen paavi ja leppyiset ruhtinaat!”* (Gal. kirj.sel., s.594).

*”Vainoaahan ja surmaahan meitä maailma, vihaavathan meitä **valheveljet** mitä kiivaimmin, kauhistaahan meitä kamalasti sydämässämme*

saatana tulivuolineen vain sen vuoksi, että opetamme Kristuksen olevan vanhurskaudemme ja elämämme” (Gal.kirj. sel., s.703).

2. ANTINOMISTIT

(nettikuva)

JOHANNES AGRICOLA
20.4.1494 – 22.9.1566

*Luther sanoi, että kukaan paaveista ei ole häntä kiusannut niin paljon kuin Agricola (Johannes). Agricola väitti, että katumusta ei synnytä laki, vaan evankeliumi, joten kristillisessä kirkossa ei sovi lainkaan saarnata lakia. 'Kymmenen käskyä kuuluu raastupaan eikä saarnastuoliin. **Kaikki ne, jotka ovat tekemisissä Mooseksen kanssa, menevät varmasti perkeleen huomaan. Hirteen Mooseksineen`!**' (Tunnustuskirjat, s.53.*

*”**Saatana**... synnyttää...niiden lahkosuunnan, jotka opettavat, että kymmenen käskyä olisi seurakunnasta poistettava ja ettei ihmisiä saa peloittaa lailla, **vaan suloisesti kehoittaa Kristuksen armolla**” (Gal. kirj. sel., s.12).*

*”Se lain käyttö on siis kaikkein parhain, kun näet lakia osataan viljellä siinä määrin, että se nöyryyttää ja **pane janoamaan Kristusta**” (s.396).*

*”Samoin lakikin oikeassa käytössä ollessaan muitta mutkitta paljastaa synnin, saa aikaan vihaa, syyttää, saattaa kauhuun ja **vie mielet epätoivon partaalle**. (Tämä on lain varsinainen käyttö,) ja tähän lain (pitää) pysähtyä” (376).*

*”Lain **varsinaisena tehtävänä** onkin saada meistä synnalaisia, nöyryyttää ja tappaa meitä, viedä meitä helvettiin ja riistää meidät puti puhtaksi, mutta siinä tarkoituksessa, että tulisimme vanhurskaiksi, meidät korotettaisiin ja tehtäisiin eläviksi, vietäisiin taivaan korkeuksiin ja saisimme omaksemme kaiken. **Se siis ei tapa vain tappaakseen, vaan se tappaa elämäksi**” (413).*

*”Luther sanoo, että kirkossa **sekä laki että evankeliumi on pidettävä voimassa ja saarnattava**; evankeliumi edellyttää lakia ja on ilman sitä tarkoitukseton. Jos lakia halveksitaan, ei evankeliumikaan puhtaana pysy. Jos lain kimppuun hyökätään vaikka evankeliumin kunnian tähden, niin evankeliumi siitä enemmän kärsii” (Tunnustuskirjat, s.52).*

*”Sokeuksien sokeutta on, Luther kirjoittaa, että ei tahdota saarnata lakia ilman ja ennen evankeliumia. **Kuinka on mahdollista saarnata syntien anteeksiantamista, ellei sitä ennen ole olemassa mitään syntejä?**” (emt. s.54).*

*”Me uskomme...että lainsaarnaa ei ole ahkerasti harjoitettava ainoastaan epäuskoisten ja katumattomien parissa, vaan myös...uskon kautta vanhurskautettujen parissa”, perustellen tätä kantaa seuraavasti: ”Vaikka nämä näet ovatkin uudestisyntyneitä ja mielensä hengessä uudistuneita, ei uudestisyntyminen ja **uudistus kuitenkaan tässä elämässä ole täydellinen**” (Pieper, Dogmatiikka, s.483 / Yksimielisyyden ohje).*

”Nykyään on yleistä puhua paljon uskosta, mutta ilman parannuksen saarnaa ei voida ymmärtää, mitä usko on” (53).

3. PELASTUSVARMUUDEN KIELTÄJÄT

*”Me sitä vastoin, jotka uskomme Kristukseen ja joilla on hänen mielensä, **’arvostelemme kaikkea**, mutta meitä itseämme ei kukaan kykene` todellisesti eikä Jumalan edessä **’arvostelemaan` (1 Kor.2:15)**” (Gal. kirj. sel., s.643).*

*”**Kristityt ovat kaikkien oppien arvostelijoita**...he voivat suoralta kädeltä lausua sellaisen arvostelun, että turkkilainen koraaninen on tuomittu...Samoin he langettavat tuomion paavista” (emt.s.170).*

*”Niin, me olimme silloin vajonneina niin kauhistavaan pimeään, ettemme kyenneet mitään asiaa oikein arvostelemaan. **Mutta nyt, kun evankeliumin valo välkehtii, alistamme kaikki elämäntusumukset maailmassa varman ja erehtymättömän arvostelumme alaisiksi**” (259).*

*”Joka kieltää pelastusvarmuuden, **syلkee ulos uskon.**”*

”Meidän pitää siis joka päivä päättävästi ponnistella varmuudesta varmuuteen, perin juuriin hävittääksemme tuon tuhoisan valheluulon, joka on riivannut koko maailman: ´Eihän sitä ihminen tiedä, onko armossa`” (Gal. kirj. sel., s.452).

4. LAITOSKIRKKO

*”Tästä seuraa samalla **luopuminen laitoskirkon korostuksesta**. Lutherin mukaan ei se, että on katolisen kirkon jäsen, takaa mitään pelastuksen asiassa. **Ratkaisevaa on se, että kuuluu kristikuntaan ja ´on Kristuksessa`” (Pinomaa, Kuka Luther todella oli, s.56).***

*”Kolmas laji ahdinkoa on Lutherin mukaan koettavana hänen omana aikanaan **kirkon ollessa suruton ja Henkeä vailla**. Taivaan tie tehdään helpoksi aneilla ja helppohintaisilla opeilla” (emt.s.44).*

*”Mainittu toivottomuus uskonpuhdistuksen mahdollisuudesta oli ilmeisesti johtunut niistä kahdesta julkisesta keskustelusta, jotka hän oli käynyt kirkon virallisten teologiensa kanssa, Cajetanuksen kanssa v.1518 ja Eekin kanssa 1519. Näistä saatujen kokemusten vuoksi Luther ilmeisestikin päätteli, että **kirkko itse oli uudistusten pahin este” (46).***

”Oratio, meditatio, tentatio faciunt theologum rukous, mietiskely ja ahdistus tekevät miehestä teologin” (Pieper, Dogmatiikka, s.59).

*”Minä pyydän, että ihmiset olisivat minun nimeni suhteen vaiti eivätkä nimittäisi itseään luterilaisiksi, vaan kristityiksi. Mikä on Luther? Ei tämä oppi minusta ole, eikä minua ole ristinnaulittu kenenkään edestä. Paavali ei voinut sietää, että kristityt nimittivät itseään hänen tai Pietarin mukaan. Kuinka sitten minä, vaivainen, haiseva matosäkki voisin antaa Kristuksen lasten nimittää itseään minun kurjan nimeni mukaan? **Ei niin rakkaat ystävät, vaan hävittäkäämme juuria myöten puoluenimet ja ottakaamme kristityn nimi hänen mukaansa, jolta oppimmekin on! Minä en ole enkä tahdo olla kenenkään mestari. Yksin Kristus on meidän Mestarimme.”***

Martti Luther; Ole turvallisin mielin – kokoelmassaan